

Батьківські збори

*«Роль родини та її значення в
адаптації школярів у зв'язку з
ноювою якістю навчання й
віковими особливостями»*

Підготувала:

Дерев'янку Ю.О.

Мета: сформувати у батьків уміння здійснювати підтримку дитини в період адаптації до нових умов навчання.

Завдання:

- ознайомити батьків з соціально-психологічними умовами розвитку молодших підлітків та труднощами, з якими зустрічаються учні п'ятих класів;
- показати важливість підтримки сім'ї у адаптації п'ятикласника до нових умов навчання;
- надати консультації та рекомендації батькам щодо виховання дітей та подолання проявів дезадаптації у п'ятикласників.

План

1. Вступ
2. Міні-лекція "Соціально-психологічні умови розвитку молодших підлітків"
3. Поради батькам щодо виховання дитини та подолання проявів дезадаптації у п'ятикласників.
4. Підсумок зборів.
5. Домашнє завдання батькам (тест "Які Ви батьки?")

Хід зборів

1. Вступ

Повідомлення теми, мети батьківських зборів та ознайомлення з тим, яка діяльність буде здійснюватись на занятті.

2. Міні-лекція "Соціально-психологічні умови розвитку молодших підлітків"

Учні 5-х класів - це діти молодшого підліткового віку. В цей час відбувається інтенсивне формування особистості, розпочинається перехід від дитинства до юності у фізичному, психічному і соціальному відношенні.

У молодшому підлітковому віці відбуваються такі зміни:

- зростає контроль кори головного мозку над інстинктами та емоціями (відбувається гальмування) можливість управління своїми емоціями;
- зникають попередні дитячі інтереси, з'являються нові;
- виникає прагнення до самостійності й властивих дорослим форм поведінки;
- виникає потреба особливої уваги до себе.

Труднощі у вихованні зникають, коли батьки, вчителі враховують нові потреби і запити дитини.

Молодший підліток - допитлива, активна, різка, діяльна, галаслива й емоційна дитина, яка прагне до всього нового й незвичного.

Під впливом складнішого змісту навчання, в 5-му класі відбуваються зміни в навчальній діяльності підлітків. Вони частіше висловлюють сумніви, ставлять запитання, висувають гіпотези, вступають у суперечки, вимагають додаткових доказів, їхній інтелектуальний (розумовий) розвиток значно випереджає їхній досвід.

Абстрактне мислення (мислення термінами, поняттями) п'ятикласника перебуває у стадії свого становлення, тож учні відчують труднощі в абстрагуванні понять. Найкраще засвоюється молодшими підлітками матеріал, що спирається на адекватно (вдало) підібрані наочні образи.

Пізнавальні інтереси спрямовуються на пізнання явищ природи і громадянського життя. Вони розвиваються переважно в процесі вивчення навчальних дисциплін. Велике значення у розвитку чи зникненні інтересу до вивчення тієї чи іншої дисципліни мають успіхи, досягнення чи, навпаки, невдачі дитини у вивченні предмета. Успіхи, пов'язані з позитивними емоційним станом, підвищують інтерес, а невдачі (особливо часті) - значною мірою знижують його. Інтереси п'ятикласника стають більш широкими, стійкими, проте, підвищена допитливість у цьому віці може призвести і до розсіяності інтересів.

Труднощі адаптації дитини до навчання у 5-му класі

Кожна людина в певні періоди свого життя зазнає труднощів у зв'язку із засвоєнням нового виду діяльності, переходом до нової ситуації, нових умов життя. За складністю адаптації 5-класників можна прирівняти до першокласників, які з дитячого садка поринули в шкільне життя. Проблема переходу учнів молодшого шкільного віку до школи II ступеня досить глибока.

Учні 5-х класів зустрілись з багатьма проблемами, а саме:

- різні вчителі, до яких діти ще не пристосувались та й вчителі не вивчили ще дітей;
- збільшилась кількість навчальних предметів і уроків;
- змінився склад класу;
- відбувається перехід з кабінету в кабінет;
- чергування тощо.

Основними ознаками шкільної дезадаптації є труднощі в навчанні, агресивна поведінка стосовно педагогів й однокласників, надмірна активність і рухливість, підвищена збудливість, тривожність, нездатність до концентрації уваги й зосередженості.

Проблему адаптації 5-класників до нових умов навчання доцільно розв'язувати спільними зусиллями сім'ї та школи.

Роль сім'ї в адаптації школярів

Родина - це те місце, де дитина повинна відчувати себе затишно і впевнено. Головний мотив у стосунках в родині - це любов батьків до своїх дітей. У цей складний для дитини період, батьки повинні бути поруч, у будь-який час готові прийти на допомогу (підтримати, розрадити, заспокоїти). Вони повинні бути терплячими й уважними.

Але батьки по-різному розуміють і визначають любов до дитини. Ось як нерідко виглядає спілкування люблячих батьків з дитиною: "Знову ти плутаєшся у мене під ногами!", "Займись чим-небудь", - обурюється мама готуючи обід.

"Не чіпляйся до мене, не бачиш, що я зайнятий," - бурчить батько, збираючись на недільну рибалку.

"Господи, от звалився на мою голову! - вигукує бабуся, якій на вечір "підкинули" онука, зруйнувавши її власні плани. - З таким неслухом як ти одна морока!"

"Такий шибеник росте! - скаржиться дідусь сусідові в присутності онука. - Батьків зовсім замучив та й нас з бабусяю з світу зживає!"

Згадайте, як часто ви самі чи ваші знайомі у свої сімейних стосунках вживали подібні заборонені висловлювання:

- *Я тисячу разів говорив тобі, що...*
- *Скільки разів треба повторювати...*
- *Про що ти тільки думаєш...*
- *Невже тобі важко запам'ятати це...*
- *Невже тобі незрозуміле, що...*
- *Ти такий самий (така сама), як і...*

А тепер порівняйте наскільки рідше звучать бажані висловлювання:

- *Ти в мене найрозумніший.*
- *Ти в мене найкраща.*
- *Ти мене завжди правильно розумієш.*
- *Я нікому так не вірю, як тобі.*

Як же може оцінити ставлення до себе дитина, у якої аналітичні здібності тільки розвиваються і яка звикла вірити тому, що бачить і чує? Дитина потребує, щоб батьки (і в першу чергу мати) приділяли їй багато уваги. Вона не може знайти пояснень їхній нервовості і небажанню спілкуватися.

3. Поради батькам щодо виховання дитини та подолання проявів дезадаптації у н'ятикласників

Критерієм успішної адаптації до нових умов є, насамперед, ступінь збереження психічного і фізичного здоров'я. Тому важливо, щоб батьки слідували за дотриманням режиму дня школяра. Основними елементами режиму дня є різні види розумової і фізичної діяльності, відпочинок з максимальним перебуванням на свіжому повітрі, раціональне харчування, повноцінний сон та вільний час, що призначений для задоволення індивідуальних нахилів й інтересів.

Під час виконання домашніх завдань дитиною варто контролювати дотримання санітарних вимог.

Важливою якістю батьків є чутливість до дитини. Недостатньо бути постійно з дитиною, потрібно сприймати її як рівноправного учасника спілкування.

Будьте уважними до дитини, чуйними та чутливими. Те, що ви вважаєте несуттєвим, неважливим, для вашої дитини може значити дуже багато. Звичайно, легше відмахнутися від проблеми, ніж розв'язати її.

Щоб установити довірливі стосунки з дитиною та зберегти їх потрібно:

1. Не переривати дитину, не казати, що ви все зрозуміли, не відвертатися, поки дитина не закінчила розповідати, інакше кажучи, не

- давати їй приводу тривожитись через те, що вона вас мало цікавить;
2. Не ставити забагато запитань;
 3. Не примушувати дитину робити те, до чого вона не готова;
 4. Не примушувати дитину робити що-небудь, якщо вона втомилась, засмучена;
 5. Не вигадувати для дитини багато правил - вона перестане звертати на них увагу;
 6. Не виявляти підвищеного занепокоєння з приводу неочікуваних стрибків у розвитку дитини чи деякого регресу.
 7. Не порівнювати дитину з іншими дітьми.

Поради для батьків:

1. Не чекай, що твоя дитина буде такою, як ти, чи такою, як ти хочеш.
2. Не чекай від дитини плати за все, що ти для неї зробив. Ти дав їй життя, як вона може тобі віддячити? Вона дасть життя іншому і це - незворотний закон подяки.
3. Не зганяй на дитині свої образи. Бо що посієш, те й пожнеш.
4. Не стався до її проблем зверхньо.
5. Не принижуй!
6. Не картай себе, якщо не можеш зробити чогось для своєї дитини. Картай – якщо можеш, але не робиш.

Пам'ятайте:

Якщо дитину постійно критикувати - вона вчиться ненавидіти.

Якщо дитина живе у ворожнечі - вона вчиться агресивності.

Якщо дитину висміють - вона стане замкнутою.

Якщо дитина зростає у докорах - формується почуття провини.

Якщо дитину підбадьорюють - вона починає вірити в себе.

Якщо дитину хвалять - вона вчиться бути вдячною.

Якщо дитина зростає в чесності - вона вчиться бути справедливою.

Якщо дитина живе у безпеці - вона вчиться вірити людям.

Якщо дитину підтримують - вона вчиться цінувати себе.

Якщо дитина живе у розумінні і доброзичливості - вона вчиться знаходити любов у цьому світі.

4. Підсумок зборів

Обговорення твору невідомого автора "Коли ти думав, що я не дивлюсь...".

Завжди пам'ятайте: ми виховуємо дітей власним прикладом, системою власних цінностей, звичним тоном спілкування, ставленням до праці та дозвілля. І, навіть, тоді, коли ми не помічаємо, наші діти спостерігають за нами і вчаться бути такими, як ми.

«Коли ти думав, що я не дивлюсь...»

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я побачив, що ти повісив мій перший малюнок на стіну, і я захотів намалювати ще один.

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я побачив, що ти годуєш бездомного котика, і я подумав, що добре піклуватися про тварин.

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я побачив, що ти печеш мій улюблений пиріг, і я зрозумів, що навіть мале може бути особливим.

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я чув як ти молився, і я повірив в те, що існує Бог, з яким можна поговорити будь-коли.

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я відчув, як ти поцілував мене перед сном, і я відчув себе любимим.

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я побачив, як сльози капали з твоїх очей, і я зрозумів, що іноді буває боляче, й це нормально - плакати.

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я побачив, що тебе турбує моє життя, і я захотів стати тим, ким маю стати.

Коли ти думав, що я не дивлюсь, я дивився... та захотів подякувати Тобі за все те, що ти робив, коли думав, що я не дивлюся.

5. Домашнє завдання батькам (можна провести на початку зборів)

За допомогою тесту спробуйте перевірити, чи справляєтесь ви з таким складним і відповідальним завданням, як формування особистості, чи прагнете зрозуміти дитину, пізнати її, чи, можливо, Вам потрібно змінити стосунки з дитиною?

Тест "Які Ви батьки?"

Відмітьте ті фрази, які Ви часто використовуєте у спілкуванні з дітьми:

1. Скільки разів тобі повторювати?
2. Порадь, будь ласка, як мені вчинити у даній ситуації?
3. Не знаю, що б я без тебе робила(в)?
4. І в кого ти такий(ка) удався(лася)?
5. Які в тебе чудові друзі?
6. Ну на кого ти тільки схожий(а)?
7. Ти моя надія і опора!
8. Ну, які в тебе друзі?!
9. Про що ти думаєш?
10. Який(а) ти в мене розумний(а)?!
11. А як ти вважаєш, сину(доню)?
12. У всіх діти як діти, а ти?!
13. Який(а) ти у мене чемний(а)!

Аналіз результатів.

Відповіді: 1,2,4,6,8,9,12 - 2 бали; 3,5,7,10,11,13 - 1 бал.

7-8 балів - ви живете з дитиною душа в душу. Вона щиро любить і поважає вас. Ваші стосунки з нею благотворно впливають на становлення її як особистості.

9-10 балів - ви дещо непослідовні у взаєминах з дитиною. Вона поважає вас, хоча й не завжди з вами відверта. На її розвиток часто впливають випадкові обставини.

11-12 балів - вам необхідно бути уважнішим у ставленні до дитини. Ви користуєтесь у неї авторитетом, але авторитет не замінить вашої любові. Розвиток вашої дитини залежить від випадку більшою мірою, ніж від вас

13-14 балів - ви й самі відчуваєте, що дієте неправильно. Між вами і дитиною існує недовіра. Поки не пізно, постарайтеся приділяти їй більше уваги, враховуючи її запити та інтереси.